

**הטיפול החשבונאי בהוצאות מסים על ההכנסה
בדוחות הכספיים לשנה שנסתיימה ביום
31 בדצמבר, 2003**

הנחיה מקצועית 04/1 (ינואר 2004)

© כל הזכויות שמורות למוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות. אין להעתיק, לשכפל, לתרגם, להציג, לפרסם, להפיץ, להוציא לאור או לעשות שימוש מסחרי כלשהו בפרסום זה או בחלק ממנו, בכל דרך שהיא ובכל אמצעי מכני, אלקטרוני או אחר, ללא הסכמה מפורשת בכתב ומראש מאת המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.

הסעיפים, המובאים באותיות מודגשות, מייצגים את העקרונות העיקריים של ההנחיה. סעיפים אלו יש לקרוא בהקשר לחומר הרקע וסעיפי ההסבר, המהווים חלק בלתי נפרד מההנחיה. כל הסעיפים בהנחיה מחייבים באותה מידה.

רקע

1. המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות התבקש על ידי לשכת רואי חשבון לקבוע הנחיות לגבי הטיפול בהוצאות מסים על ההכנסה בדוחות הכספיים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2003.
2. סעיף 32(ב) לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה - 1985 קובע כי שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע בצו, לגבי שנת מס פלונית, במהלך שנת המס או עד ה- 28 בפברואר שלאחריה, כי אם שיעור עליית המדד בה לא יעלה או לא עלה, לפי העניין, על 3%, לא יחולו לגביה הוראות חוק זה, כולן או מקצתן, כפי שיקבע, או שיראו את שיעור עליית המדד באותה שנת מס כ- 0%, וכן את התיאומים הנדרשים בשל קביעה כאמור.
3. מדד המחירים לצרכן ירד בשנת 2003 בשיעור של 1.9%.
4. נכון ליום 31 בדצמבר, 2003, שר האוצר לא קבע את עמדתו בעניין. גם עד ליום פרסום הנחיה זו טרם קבע שר האוצר את עמדתו.

5. תקן חשבונאות מספר 7, אירועים לאחר תקופת הדיווח קובע כי אירועים חייבי-התאמה (Adjusting events) לאחר תקופת הדיווח הם אירועים המהווים ראייה לתנאים ששררו בסוף תקופת הדיווח ואירועים שאינם חייבי-התאמה (Non-adjusting events) לאחר תקופת הדיווח הם אירועים המצביעים על תנאים שהתעוררו לאחר תקופת הדיווח. סעיף 21 לתקן האמור מביא דוגמאות של אירועים שאינם חייבי התאמה לאחר תקופת הדיווח ושעשויים להיות בעלי חשיבות כך שאי גילויים יכול להשפיע על יכולתם של המשתמשים בדוחות הכספיים לבצע הערכות ולקבל החלטות נאותות. במסגרת הדוגמאות הנ"ל נכללים שינויים בשיעורי המס, או בחוקי המס, שחוקקו, או דווחו לאחר תקופת הדיווח, שהם בעלי השפעה משמעותית על נכסים והתחייבויות בגין מסים שוטפים ונדחים.
6. בסעיף 46 להצעה לתקן חשבונאות מספר 19, מסים על הכנסה, המבוסס על תקן חשבונאות בינלאומי (IAS) מספר 12, נקבע כי "התחייבויות (נכסי) מסים שוטפים בגין התקופה הנוכחית ותקופות קודמות ימדדו לפי הסכום שצפוי להיות משולם לרשויות המס (מוחזר מרשויות המס), תוך שימוש בשיעורי המס ובחוקי המס אשר נחקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לסוף תקופת הדיווח".
7. בסעיף 47 להצעה לתקן חשבונאות מספר 19, מסים על ההכנסה נקבע כי "נכסי מסים נדחים והתחייבויות מסים נדחים ימדדו לפי שיעורי המס הצפויים להתייחס לתקופה שבה ימומש הנכס או תסולק ההתחייבות, בהתבסס על שיעורי המס וחוקי המס אשר נחקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לסוף תקופת הדיווח".
8. בסעיף 81(י) להצעה לתקן חשבונאות מספר 19, מסים על ההכנסה נקבע כי במקרה בו חל שינוי בשיעור המס לאחר תקופת הדיווח ולפני פרסום הדוחות הכספיים יינתן גילוי נפרד להשפעה של השינוי בשיעור המס על נכסי והתחייבויות מסים נדחים.

סוגיה

9. **האם פרסום צו על ידי שר האוצר כמפורט בסעיף 2 לעיל, מהווה אירוע חייב-התאמה או אירוע שאינו חייב-התאמה?**

הנחיה

10. הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בדעה כי פרסום הצו על ידי שר האוצר לאחר תקופת הדיווח, מהווה אירוע שאינו חייב-התאמה. לפיכך, חישוב הוצאות המסים (מסים שוטפים וכן מסים נדחים) בדוחות הכספיים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2003 ייערך בהתחשב בהוראות חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה - 1985 כלשונו. יינתן גילוי להשפעה של שינוי אפשרי בהוצאות המס (מסים שוטפים וכן מסים נדחים) שינבע מפרסום צו על ידי שר האוצר כמפורט בסעיף 2 לעיל, אם אמנם יפורסם.
11. קביעה בצו על ידי שר האוצר, המחייבת אישור ועדת הכספים של הכנסת, הינה בגדר הליך חקיקה, הקובע את שיעורי המס בפועל. היות והליך חקיקה זה לא הושלם למעשה בסוף תקופת הדיווח (ליום 31 בדצמבר, 2003) הרי שבהתאם לתקן חשבונאות מספר 7 מדובר באירוע שאינו חייב התאמה ובהתאם לסעיפים 46 ו-47 להצעה לתקן חשבונאות מספר 19, שיעור המס הקובע לצורך חישוב הוצאות המסים (מסים שוטפים וכן מסים נדחים) הינו שיעור המס המתקבל מיישום חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה - 1985.
12. הנחיה זו תחול גם על דוחות כספיים שיתפרסמו לאחר 28 בפברואר, 2004 כלהלן:
- א. אם עד לפרסום הדוחות הכספיים, פורסם צו על ידי שר האוצר כאמור בפיסקה 2 לעיל, ייערך חישוב המס כנדרש בסעיף 10 לעיל ויינתן גילוי להשפעה, הנובעת מפרסום הצו על הוצאות המסים השוטפים וכן על התחייבויות ונכסי המסים הנדחים.
- ב. אם עד לפרסום הדוחות הכספיים לא פורסם צו כאמור בפיסקה 2 לעיל, ייערך החישוב כאמור בסעיף 10 לעיל ולא יהיה צורך במתן גילוי כנדרש בסעיף 10 לעיל.

תחילה

13. הנחיה זו בתוקף מיום פרסומה.

הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

משתתפים קבועים

רו"ח יהודה אלגריסי
רו"ח דוד גולדברג
רו"ח רפי האפט
רו"ח צחי חבושה
רו"ח אדיר ענבר
רו"ח מוטי פרידמן
רו"ח יזהר קנה

חברי הוועדה

רו"ח, דב ספיר - יו"ר הוועדה
רו"ח חיים אסיאג
רו"ח יגאל גוזמן
פרופסור דן גלאי
פרופסור אריה גנס, רו"ח
רו"ח אבי זיגלמן
רו"ח דליה לב

צוות מקצועי

רו"ח שרון מימון צדיק
רו"ח חיה פרשר

יועץ מקצועי לוועדה

רו"ח רונן מנשס

המועצה של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

מר משה טרי, יו"ר רשות ני"ע - סגן יו"ר המועצה
רו"ח עופר מנירב, נשיא לשכת רו"ח - סגן יו"ר המועצה
פרופסור יאיר אורגלר, יו"ר דירקטוריון הבורסה
מר אייל בן שלוש, המפקח על שוק ההון
רו"ח דניאל דורון, לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים
רו"ח אלכס הילמן, נשיא לשכת רואי חשבון לשעבר
פרופסור צבי טלמון (רו"ח), נשיא לשכת רואי חשבון לשעבר
עו"ד טלי ירון-אלדר, נציבת מס הכנסה
רו"ח נחמיה מלך, מליאת רשות ניירות ערך
מר עמוס מר חיים, נציג איגוד החברות הציבוריות הרשומות בבורסה
ד"ר אייל סולגניק, רו"ח - רשות ני"ע
עו"ד (רו"ח) מיכל עבאדי-בויאנג'ו, סמנכ"ל משרד הבריאות
רו"ח יצחק רוטמן, נשיא לשכת רואי חשבון לשעבר
רו"ח יוסי שחק, נשיא לשכת רואי חשבון לשעבר
רו"ח ישראל שטראוס, נשיא לשכת רואי חשבון לשעבר
מר מוטי שפיגל, סגן המפקח על הבנקים